

DE LINIE

Over medezeggenschap en zeggenschap.

Uit de Linie van 13-Februarie 1948:

„De betogingen voor dit nieuwe ideaal waren vaak verre van indrukwekkend, zeker vergeleken met die voor de achturige werkdag, die zelfs grote kunstenaars als Herman Gorter konden inspireren. Voorzover wij weten is de medezeggenschap nooit door een dichter van enig formaat bezongen.”

Gorter is nu meer dan twintig jaar dood.

Tijdens zijn leven was de eis „achturendag” revolutionair.

We herinneren ons, dat we na een congres te Leiden met Gorter „de Achturenmarsch” op straat zongen, bij welke gelegenheid Loutje de Visser door een paar rechercheurs stevig afgerost werd.

„Nou had die de Visser ook altijd een grote mond,” maar toch hadden we met minder risico kunnen zingen: „Aan U, o Koning der Eeuwen.”

Toen kreeg je voor de achturen-eis op je gezicht, omdat er toen niet alleen voor gezongen, maar ook gestaakt werd.

Nu er nog alleen gepraat wordt door de vakvereniging, nu kan men er ook in de Linie rustig over praten als ideaal.

De heren moeten echter met die Gorter een beetje voorzichtig zijn. Hij is er zelf wel niet meer, maar wat hij van zichzelf aan de arbeidersklasse heeft gegeven,

dat begint in de maatschappelijke strijd juist meer en meer te leven.

Op het ogenblik is de revolutionaire eis: Zeggenschap over de productie.

„En laat nu die Gorter, juist hij, die van zo groot formaat was, laat hij daar nu, een hele bundel gedichten aan hebben gewijd: „De Arbeidersraad”.

Hij beschouwde het daar bezongene als het aller-allerhoogste. Maar dat weet de economische redacteur van de Linie, Dr. J. L. Mey Jr., natuurlijk niet.

Toch is die ook niet voor niets Doctor. Hij schrijft o.m.:

„Wellicht kan zelfs worden gezegd, dat althans op economisch gebied de ondernemingsraad meer betekenis heeft voor de ondernemers dan voor de arbeiders en het is dan ook niet te verwonderen, dat de ondernemingsraad feitelijk niet door de arbeiders, maar door de vooruitstrevende ondernemers werd uitgevonden.”

Je ziet, dit is duidelijk genoeg.

Die vooruitstrevendheid slaat op het eigenbelang der ondernemers.

Arbeidersbelang is daarmee niet geïnd. Het is dus geen wonder, dat in tegenstelling tot de eis der zeggenschap, de medezeggenschap door geen proletarische dichter werd bezongen.

Medezeggenschap is een manoeuvre om de productieverhoudingen, zoals die nu zijn, de kapitalistische, te laten voortbestaan. De arbeiders moeten het middel om te komen tot de zeggenschap ter hand nemen. Zonder opheffing van het kapitalisme raakt de mensheid nooit uit de ellende.

Wie was Spartacus?

Zo onbekend als Spartacus nu is, voor duizenden arbeiders, zo was hij dat in het jaar 80 v. Chr., nu 2028 jaren geleden. Thraciër van geboorte en dus afkomstig uit een landstreek op de Balkan, waar doorheen thans de Turks-Griekse grens is getrokken, was hij als krijgsgevangene in Rome als slaaf verkocht. Na verschillende omzwervingen werd hij tenslotte gekocht door de eigenaar van een schermeschool in Capua, waar hij voor gladiator (zwaardvechter) werd afgericht.

Na het mislukken van een complot van opstand onder slaven, was het een zeventigtal hunnier, waaronder Spartacus, gelukt te ontvluchten. Door plundering van een militair transport, verschaften zij zich wapenen. Achtervolgers wisten zij te verslaan en die successen deden hun nieuwe aanhangers toestromen. Ontzaglijke moeilijkheden wist Spartacus als leider van de in opstand gekomen slaven te overwinnen. Zijn slavenleger groeide met de dag. Traciërs, Syriërs, Galliërs, Germanen en Italianen maakten er deel van uit en toen hij er in slaagde zijn inzichten omtrent de strijd, eensgezind aanvaard te krijgen, voerde zijn strategie en zijn doorzicht in de achtsverhoudingen, van succes tot succes. Reeds de vereniging van al deze, verschillende talen sprekende en zo verschillend geaarde volken getuigt van grote bekwaamheid, ook op organisatorisch gebied. Veel veldslagen werden tegen de beste legers van het trotse Romeinse Rijk geleverd en gewonnen. Geheel Zuid-Italië geraakte in handen van de opstandige slaven en meerdere malen dreigde de val van de metropolis der oudheid, Rome. Spartacus bezat zelf een uitnemend karakter en werd door grote idealen bezielen. Bepaalde gegevens wijzen er op, dat hij het voornemen bezat, in Zuid-Italië een communistische orde, naar het voorbeeld van het oude Sparta te vestigen.

Marx schreef van hem: „Hij schijnt mij de mooiste figuur te zijn uit de gehele Oude Geschiedenis. Een groot krijgsman, een nobel karakter en in waarheid de vertegenwoordiger van het antieke proletariaat.”

Toen eindelijk twisten in de geleerden van de

slaven ontstonden, bezweken zij voor de Romeinse legioenen. De Romeinse overwinnaar Crassus, die 3000 levende Romeinse krijgsgevangenen in het kamp der overwonnenen aantrof, liet 6000 opstandige slaven kruisigen. Spartacus zelf werd in de laatste slag dodelijk gewond.

Spartacus! Vrees en ontzetting voor de heersers! Dapperheid, nobelheid en doorzicht voor de slaven! Hij was en is voor alle uitgebuiten een voorbeeld. Dat was Spartacus!

De volgende week: Spartacus in Duitsland.

Wat ons opviel

Er worden, volgens dagbladberichten, actiecomité's opgericht om binnen de kortst mogelijke tijd geld bijeen te krijgen, ten einde Nederlandse kinderen uit de armste gezinnen, die aan asthma lijden, naar Zwitserland te kunnen uitzenden. Daar bevindt zich reeds een klein aantal Nederlandse kinderen, die wegens gebrek aan geld weer naar Nederland zouden moeten terugkeren. Dit zou hun ondergang betekenen.

De oude kwaal: Geen geld voor de armen.

In een groots opgezette actie in de dagbladen vraagt de „Stichting Nederland helpt Indië” twee miljoen gulden voor leniging van de textielnood onder de Indonésische bevolking. Deze nood wordt zeer aanschouwelijk toegelicht door de afbeelding van een naakte vrouw, die zelfs niet de beschikking heeft over een sarong.

De oude kwaal: Geen geld voor de verdrukten.

In een beschouwing over de behandeling der Marinebegroting geeft „Het Vrije

Volk” een opsomming van de, in het vloot-programm tot 1952 te bouwen oorlogsschepen, n.l. 2 kruisers, een vliegkampschip, 6 onderzeebootjagers en een aantal onderzeeboten. Alleen de kruiser zal 84 miljoen gulden kosten.

Het oude liedje: Alles voor de opbouw van het apparaat om de heersende klasse in staat te stellen, de nood van de onderliggende klasse te bestendigen.

Boekenweek 1948

Met het verschijnen van dit nummer is de boekhandel haar jaarlijkse boekenweek begonnen. Hoe men over deze commerciële propaganda ook moge oordelen, vast staat dat zij gedurende die periode de boekverkoop stimuleert.

Wellicht, dat ook lezers van Spartacus in die week iets voor het aanschaffen van boeken willen besteden. Kennende de bezwaren, die daaraan voor velen verbonden zijn en uit het verlangen iets goeds onder de lezers te brengen, doen wij de volgende aanbieding voor de periode van 26 Februari tot 11 Maart.

„De Arbeidersraden” (gebonden) tegen de dus tijdelijk, verlaagde prijs van f 2.50. De beide ingenaalde exemplaren voor f 1.75 samen.

„Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht”, voor 25 cent.

Voorts beschikt de Uitgeverij nog over een aantal Duitse boeken. Gedeelelijk gebonden, gedeeltelijk ingenaad. Onder meer komen daaronder voor: Neumann, Ich kan nicht mehr en Alberton, „Birobid-schan Die Judenrepublik. Zolang de voorraad strekt, leveren wij deze boeken voor f 2.— per stuk.

Wij wijzen er de abonne's op, dat de prijs van „Arbeidersraden” en „Slavenmaatschappij” na 11 Maart weer als van ouds is. Bestellingen die na 1 Maart inkomen worden dus tegen de gewone prijzen berekend. Zorgt dat U tijdig bent en dat U het geld gelijktijdig stort, per postwissel of per postaire 168797. Postbus 7046. Uitgeverij „De Vlam”, Amsterdam Z 2. Geen geld, geen boeken.

De Werkgroep „Uitgeverij”.

Vrienden van Spartacus

Wij blijven rekenen op uw aller activiteit. Ons lezerstal moet worden vergroot. Amsterdamse, Haagse en Rotterdamse weekabonne's ontvangen nog enige werken naast hun eigen exemplaar, een extra propaganda-krant. Zorgen zij er allen voor dat die krant een goede bezorging vindt bij een aspirant-vaste lezer? Gaan zij zelf het resultaat even vaststellen en berichten zij dat direct aan de administratie? Zelf doen door ons allen, is de enige weg tot verbreiding van onze inzichten.

Ook postabonne's, die de wens te kennen geven, kunnen nog steeds een propagandanummer ontvangen. Dus..... even een briefkaartje aan Spartacus, Postbus 7046, Amsterdam-Zuid 2.

6 MAART 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 10

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

Stuivertje wisselen

De gebeurtenissen die zich de laatste week te Praag hebben afgespeeld, beschouwen wij anders dan het burgerdom en de burgerpers met inbegrip van de sociaal-democratie, anders ook dan het Stalinisme. Daarom komt het ons goed voor op twee kwesties allereerst de aandacht te vestigen. De eerste is, dat wij ons onttrekken aan het burgerlijk gelamenteer over de ondergang van de Tsjecho-Slowaakse democratie en over de kneveling van dit „vrijheidslievende volk”. De tweede opmerking gaat naar de andere zijde: Er heeft zich in Tsjecho-Slowakije geen revolutie voltrokken. We zijn er zelfs van overtuigd, dat de arbeidersklasse daar, een tijdperk van wellicht sterker uitbuiting en van groter onderworpenheid tegemoet gaat. Maar gelden soortgelijke omstandigheden als waarin nu de Tsjechische en Slowaakse arbeiders komen te verkeren ook niet voor Spanje, met welks Caudillo (Franco) het „vrijheidslievende” westen de laatste tijd weer op goede voet tracht te komen? Wanneer dan ook de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Engeland protesteren tegen de coup d'état (de staatsgreep) in Praag en spreken van schending der vrijheidsprincipes, dan moet het ons duidelijk zijn, dat achter dit protest gans andere bedoelingen schuil gaan. Is de taal der diplomaten niet het middel om achter woorden, gedachten en bedoelingen te verbergen?

Wij vragen nog eens aandacht voor ons artikel „Moed” in Spartacus van 28 Februari, geschreven vóór de Praagse staatsgreep. „De tot materiaal geworden mens”, was ons betoog, „is beurtelings materiaal voor het ene monopolie of het andere, voor de ene machtsgreep of de andere, voor Amerika of Rusland bijvoorbeeld”. Reeds is het bericht gepubliceerd, dat Amerika de export naar Tsjecho-Slowakije zal stopzetten. Het klopt prompt, bangstigend prompt, met wat wij mede in dat artikel schreven. „Is hij morgen schadelijk geworden voor het beoogde doel, dreigt hij te worden gebruikt door de grote tegenstrevende andere polyp, dan eindigt niet alleen het verlangen hem te

voeden en te kleden, maar dan wordt hij een deel van het vijandelijke materiaal.”

Het is te verwachten, dat het staatskapitalistische Rusland minder zal kunnen doen voor het betrokken land, voor de reorganisatie van de na-oorlogse economie, dan hetgeen het westerse kapitalisme en vooral de Amerikaanse credieten zouden hebben vermogen te doen. Meer te verwachten is, dat het industriële productie-apparaat met dwang- en Stachanow-methoden op de hoogste toeren zal moeten draaien, waar dat mogelijk is, maar dat veel minder terecht zal komen van de voorziening van de Tsjechische arbeiders wat betreft hun dagelijkse levensbehoeften. Met andere woorden, dat hun uitbuiting zal toenemen, ten gunste van de Russische macht.

Dit, gepaard gaande met de overtuiging, dat verzet tegen de uitbuiting, dat de klassenstrijd in dit land, nu onder veel moeilijker omstandigheden moet worden gevoerd, doet ons hart uitgaan naar onze klasgenoten daar, die ongetwijfeld veel meer moed nog zullen behoeven, om in de totalitaire sfeer van Rusland hun strijd te voeren. Ook voor Tsjecho-Slowakije geldt, dat er klassenstrijd blijft. Zij zal zich positiever dan ooit moeten richten tegen de staat. Zij zal dus nog zwaarder zijn dan in het verleden. Maar ook daar zullen de arbeiders hun eenheid in de bedrijven moeten vinden. En waar alles tot materiaal gemaakt wordt, zal alleen de arbeidersklasse op het bedrijf aaneengesmeed, het strijdfront kunnen vormen, tegen de algemene overal te constateren tendens van verslaving, verscheuring, onmachtig maken, niet tellen van mensen; de tendens van de mens tot materiaal maken.

In alle scholen zal van nu af een portret van Stalin worden opgehangen. U ziet het, het beeld van de grote leider, de vader der volken,..... de Übermens waarover wij de vorige week schreven. De man, waarin alle onzelfstandigheid zal moeten geloven. De Führer in Duitsland, de Caudillo in Spanje, de Duce in Italië, de vader der volken in Rusland. En wiens

gezindheid, wiens geloof niet in „de lijn” is, die..... zal het zuur hebben.

Twee tegenwerpingen van verschillende zijden afkomstig, verwachten wij op dit betoog. Enerzijds zal worden opgemerkt, dat er in het westen toch niet sprake is van een dergelijke persoonsverheerlijking. Men zij daar allereerst voorzichtig mee. Ook in de westerse partijen-politiek is de leidersaanbidding sterk aanwezig. Ook hier is bij de gratie gods, het staatshoofd een door allen geprezen, onschendbare figuur. En men zal toch niet aanvaarden dat een z.g. dictator een zuiver persoonlijke heerschappij uitoefent. Wanneer wij onzerzijds erkennen, dat in de oude kapitalistische landen althans tot nu toe, historisch andere regeer-systemen gegroeid zijn, dan weten wij bovendien, dat de richting der ontwikkeling van het kapitalisme het onmachtig worden van de vroegere burgerlijke democratie inhoudt en dat in alle gevallen de idealisering van de parlementaire democratie ook reeds geworden is tot een aanbidding van het onmachtige stenen beeld, dat men elders in de persoon symboliseert. In beide gevallen is de werkelijke heersende macht het kapitalisme — monopolie kapitalisme, of staatskapitalisme.

De tweede tegenwerping zal, in het onderhavige Praagse geval, zich beroepen op het feit dat de Tsjechische arbeiders, reeds in grote mate bij de verkiezingen blij hadden gegeven van hun Stalinistische gezindheid; dat het geen wonder is, dat die grote minderheid in de loop van de tijd zoal niet tot meerderheid, dan toch tot overwegend sterke economische factor is uitgegroeid. Voorts, dat de Tsjechische arbeiders de „revolutie” doorvoerden door middel van hun actie-comité's, die de straat, maar vooral ook de bedrijven beheersten en tijdelijk, tot de staatsgreep zich voltrokken had, die bedrijven beheerden.

Bij de beantwoording van die tegenwerping is niet het voornaamste, dat wij maar matig op de hoogte zijn van wat die actie-comité's eigenlijk zijn en in hoeverre zij werkelijk de arbeiders uit de bedrijven vertegenwoordigden.

De vraag laat zich desalniettemin stellen.

Maar het voornaamste bij deze kwestie is, dat met deze actie-comité's precies datgene wordt gedaan, wat via de Komin-

form, de Russische staatsbureaucratie wil. Niemand zal bovendien ontkennen, na alle gebeurtenissen in Oost-Europa, nadat nu ook Finland in de Russische politiek weer sterker wordt betrokken, dat het geheel past in het raam van de opbouw van het totalitaire Rusland-blok.

Daarmede komt vast te staan, dat er hier geen sprake is van een nationale Tsjecho-Slowaakse zaak. Zij betreft de internationale politiek, die beheerst wordt door de drang naar wereldheerschappij van de beide wereldmachten, monopolistisch-kapitalistisch Amerika en Staatskapitalistisch Rusland.

Wij willen er zelfs niet aan twifelen, dat grote delen van de arbeidersklasse aan de omzetting van het staatsgezag hebben geholpen. Rusland is er hier in geslaagd, om wat zij ook in Frankrijk enige weken geleden poogde, de klassenstrijd der arbeiders te benutten voor haar politiek tegenover Amerika.

Er is geen reden, dat te ontkennen. Er is alle reden, dat te signaleren. Helaas zelfs wanneer de arbeiders de strijd in gaan, staan zij nog steeds in één van de imperialistische fronten.

Het is het gebrek aan inzicht, het gevoel van eigen machteloosheid, zelf dus wanneer zij tot handeling komen, het gebrek aan moed, twijfel aan eigen kunnen. In de strijd tegen hun eigen uitbuiters, hebben de Tsjechische arbeiders hun hoop gevestigd op de buitenlandse uitbuiters. Enige jaren heeft dit land gestaan op een plaats waarvan men niet wist, tot welke combinatie het behoorde. Het verlangen en de belangen der heersende klasse trokken naar het Westen. De arbeiders gaven mede een ruk naar het Oosten. Mede door die ruk heeft Tsjecho-Slowakije stuuivertje verwisseld. Economisch leven en arbeiders hebben daardoor een plaats gekregen als materiaal van de Russische machtsformatie. Amerika zal hen daarnaar behandelen.

De internationale tegenstellingen zijn daardoor aanzienlijk verscherpt. De Russen staan tot voor de poorten van Hamburg, één van de twee Duitse handelsogen op de Noordzee. Terwijl het probleem West- en Zuid-Duitsland door de Westerse machten aan de orde wordt gesteld en Nederland en België al hun best doen, op die, door Rusland onrechtmatig verklaarde, besprekingen een stem in het kapittel te krijgen, doet, door de coup d'état in Praag, Rusland opnieuw een geweldige stap naar het Westen. Enige honderden kilometers van de Nederlandse en Belgische grenzen begint thans de Russische sfeer. Op het probleem Duitsland moet dat ook van enorme invloed zijn. Zo komt de onvermijdelijke, ook voor ons onvermijdelijke, botsing nader.

Dat alles stelt duidelijker dan ooit te voren in het licht, hoezeer een beweging als onze Spartacusbond noodzakelijk is, om overal de gedachte te verkondigen onder de strijdende arbeiders, van de zelfwerkzaamheid van hun klasse. Om ingang te doen vinden, dat die strijd alleen dan goede resultaten kan afwerpen,

KOOS OP DE BRES

Het is in het leven van velen onzer dikwijls zo, dat we voor feiten of toestanden komen te staan, waarvan we van te voren wisten, dat die feiten of toestanden niets anders konden wezen, dan ze zich voordoen. En toch zijn we er dan nog vaak verbaasd over, dat ze zo zijn.

Zo ging het ons, toen we in de krant van 11 Febr. j.l. het tweede Kamer-verslag lazen van de Marine begroting en ons oog viel op hetgeen daar door Vorrink gezegd is.

We wisten natuurlijk dat Koos voorzitter is van de Partij van de Arbeid. En

wanneer de arbeiders zich niet laten indelen, in één van de imperialistische fronten, maar positief kiezen voor het klassefront van het proletariaat. Zij moeten de strijd tegen hun eigen uitbuitersklasse niet uit de weg gaan, maar zij moeten anderzijds er zich niet voor lenen hulp troepen te worden van het Russische staatskapitalisme. Dit leert ons de Praagse tragedie en die lering zullen wij in de komende maanden, wanneer stakings- en actiecomités gaan ontstaan, dubbel en dwars in de gaten moeten houden. Zeker, we zullen er bij moeten zijn, er in moeten zijn, maar juist om het eigene van de klasse te helpen verwezenlijken. Wanneer er stuuivertje verwisseld moet worden, dan uittreden, uit welke imperialistische formatie ook, en intreden in het eigen strijdfront van de arbeidersklasse.

we weten ook, wat die Partij eigenlijk betekent. Maar toch zit er ergens heel diep in ons nog iets, dat zich met alle macht verzet tegen datgene, wat zo'n voorzitter van de Partij van de Arbeid (waarvan toch zeker wel het overgrote deel van de leden ARBEIDERS zijn) zegt, ten opzichte van een eventuele derde wereldoorlog.

Koos vindt, dat er nu al rekening mee gehouden moet worden, dat in een toekomstig conflict de Nederlandse Marine in bondgenootschappelijk verband zal opereren. Koos heeft dus al partij gekozen! Voor wie? Voor zijn mede-arbeiders, hier en elders? Hij is toch van Socialistische huize! Al is hij dan ook maar Personalistisch Socialist.

Was het maar zo. Maar Koos ziet Bondgenoten, waarmee „we“ samen tegen Rusland optrekken. Koos staat niet aan de zijde van het Internationale proletariaat, maar aan de kant van een der imperialistische machten. Daarom moet, volgens hem, onze vloot uit kleinere scheepstypen bestaan, in overeenstemming gebouwd met de grotere eenheden van hen die „met de aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid in een eventueel conflict onze bondgenoten zullen zijn.“

Natuurlijk, het is naïef van ons, te verwachten dat iemand als Vorrink de zaak van het internationale proletariaat

tot de zijne zal maken. Maar we zeiden het reeds, er is nog altijd iets in ons dat ons doet zeggen: „Hoe is het mogelijk.“

En dan nog te bedenken, bovendien, dat zoveel arbeiders maar docile achter de Vorrinks aan blijven lopen.

Worden die dan nooit wijzer?

ZOMERKAMP 1948

Wanneer het kwik nog onder nul staat en een felle Noord-Ooster door onze, over het algemeen dunne, jas snijdt, is men geneigd om zich nog lang geen zorgen over de zomer te maken.

Wel echter de „Werkgroep Vacantie-werk“. En waarom? Wel, toen deze groep begin Januari ging informeren bij de diverse vacatiecentra voor ruimte, bleek het dat er verschillende reeds waren volgeboekt. Daarom besloten wij dan ook om het „Plankenhuus“ contractueel vast te leggen in de veronderstelling dat het binnen 14 dagen zou zijn volgeboekt. Ja, wat is nu eigenlijk 90 personen. Natuurlijk weten wij, dat de tijd voor ons allen duur en moeilijk is, maar juist daarom moeten wij het Zomerkamp doen slagen. Al geeft u zich alleen maar vast op om de juiste organisatie van dit gebeuren mogelijk te maken. Daarom niet getalmd, en waar blijven de namen? Opgaven en stortingen bij Kees v. d. Kuil, 1e Oosterparkstraat 127 II, A'dam en niet 217 II zoals abusievelijk werd vermeld.

Werkgroep Zomerkamp.

VAN DE MAASKANT

Laten we deze week allereerst beginnen met het verloop van de staking der kolenwerkers. Na op 2 Febr. te zijn begonnen, is dit conflict in een vergadering op Zaterdag 14 Febr. bij meerderheid van stemmen beëindigd. Voorlopig beëindigd, zoals het heet, om de onderhandelingen over de loonschikking niet in de weg te staan. In onze vorige beschouwing wezen we er reeds op, dat hoewel de stakers eensgezind en vol goede moed naast elkander stonden, niettemin dit conflict zeer zwak stond, daar slechts p.m. de helft in staking was. Daar kwam nog bij, dat de Amsterdamse kolenwerkers in negatieve zin over het conflict beslisten en de Rotterdamse arbeiders stonden dus geïsoleerd in hun strijd. Solidariteit, anders dan in geldelijke steun, bleef ook uit. De Unie van Bakkersgezellen had bovendien haar bekende advies aan de leden gegeven, om desnoods zelf de kolen te gaan halen, en verder staken betekende dus in deze vorm een nodeloos afslachten. Een en ander is echter een onderstreping teneer, van ons steeds weer herhaald en zeker nog wel meerdere malen te herhalen betoog, dat we het anders moeten gaan doen en dat partiële stakingen in de huidige omstandigheden bijna altijd zonder zin zijn wanneer aan zulke stakingen geen uitbreiding gegeven kan worden. Voorlopig is dus deze staking opgeschort. Afgewacht dient te worden, wat de houding van de kolenwerkers in de naaste toekomst zal zijn wanneer de Unie met de rijksbemiddelaars met de nieuwe en zeker niet betere C.A.O. uit de bus zullen komen. Als interessante bijzonderheid kan nog worden vermeld, dat volgens de pers de arbeidsinspectie een proces ahangig heeft gemaakt tegen de Ver. Brandstoffenhandelaren, die, zoals men weet, aan hun arbeiders een premie of toeslag van f 5,- boven het loon gaven weshalve de daar werkzame arbeiders niet in staking zijn gegaan. Wordt dit proces door de arbeidsinspectie gewonnen en komt de

nieuwe C.A.O. tot stand, dan gaan de betreffende arbeiders p.m. f 2.25 per week in loon achteruit. Het z.g. voorlopig comité tot vorming van een plenaire adviescommissie in de bouwbedrijven, is in een nieuw manifest met een aantal eisen naar voren gekomen en wel: verhoging der uurloonen met 25%; 100% vacantietoeslag; 100% uitkering bij ziekte of ongeval; 100% uitkering bij vorst of onwerkbaar weer; premievrije werkloosheidsverzekering. Zij roept de arbeiders op deze eisen op de bouwwerken te bespreken en tot het vormen van kern en over te gaan.

In weerwil van het feit, dat de toon, welke uit deze beide manifesten spreekt ons sympathiek in de oren klinkt, moeten we toch wederom herhalen, dat deze arbeiders op de manier waarop ze het nu menen aan te moeten pakken op de verkeerde weg zijn. Wederom verklaren zij, dat zij de vakbeweging niet wensen uit te schakelen, dat ze er integendeel nauw mede wensen samen te werken. Zij roept de arbeiders op zelf kern en stichten en zelf hun eigen strijd in handen te nemen. Daarnaast roepen zij op de vakbeweging te versterken en er mede samen te werken. Men moet toch begrijpen, dat dit zeer inconsequent is. Dit is juist hetzelfde als een pogen om water en vuur met elkander te verenigen. Het water zal immers het vuur blussen en zo gaat het precies eender, wanneer men een vrije strijdorganisatie samen wil doen gaan met de van boven af geïnstrueerde vakbeweging. Alle strijdwill en strijdbaarheid zal daarbij geblust, vernietigd worden. Zo bereikt men geen eenheid van strijd. Integendeel, men zaait de grootst mogelijke verwarring. Daardoor bereikt men, dat arbeiders, die door de gedachte der zelfactiviteit worden gegrepen direct worden afgestoten en de strijd dezer kern en vereenzelvigen met het instituut vakbeweging. Of zweeft misschien de initiatiefnemers kernvorming voor ogen, zoals die in Tsjecho-Slowakije hebben geopereerd? Dan zal men ons en iedere vrij denkende arbeider zeer zeker tegenover zich vinden. Immers de kern en daar, zijn zonder meer verlengstukken van de vakbeweging. En ook de daar bij de staatsgreep opgetreden actiecomités, waren alleen maar instrumenten van de Stalinistische partij. Een caricatuur van wat verstaan moet worden onder eigen gekozen comité's. Bij comité-vorming spreekt men niet over een kern of comité bestaande uit b.v. 2 N.V.V.-ers, 2 E.V.C.-ers en 2 ongeorganiseerden. Het interesseert ons niet uit welke hoek deze kameraden komen. Een strijdcomité (want het woord kern is hier verwarrend) bestaat uit de meest vertrouwde en de meest strijdbare arbeiders uit een bedrijf, door de arbeiders zelf gekozen. En dan kan het ons koud laten of ze wel of niet gelovig zijn, katholiek, christelijk of atheïst.

Willen dus de initiatiefnemers een caricatuur van eigen strijdcomité's, dan voorspellen wij hen wel strijd, doch geen gezamenlijke strijd. Wel echter een onderlinge strijd en daar is de arbeidersklasse zeker niet medegebaat. Eenheid van strijd betekent gezamenlijk, zelf doen zonder inmenging van welke vakorganisatie of politieke partij ook. Willen deze kameraden dit niet, dan ligt er voor de bouwvakarbeiders geen andere weg open, dan het initiatief daartoe zelf in eigen handen te nemen. Zelf de bouwvakarbeiders opnieuw bijeen te roepen en zo, van onderop, uit de rijen van de meest strijdbare een werkelijke strijdorganisatie op te bouwen. Op dus voor de nieuwe vormen van strijd! Op voor de vorming van zelfstandige bedrijfscomités! Vormt het klassefront!

De stakingen Frankrijk

paalde eisen alleen waarde had, wanneer wij de arbeidersklasse in staat stelden zich bewust te worden van haar revolutionaire doeleinden en zich verre te houden van alle imperialistische krachten.

De December-stakingen hebben in deze zin een reactionair karakter, vergeleken bij de April-staking bij Renault. Het stakingscomité Renault stelde zich geen revolutionaire doeleinden, maar zijn eisen en de omstandigheden van de strijd, plaatsten het op een proletarisch terrein. De eenheidsreis van 10 Febr. had niets gemeen met het gehele arsenaal van loonschalen en levensminima van de C.G.T. En bovenal, de arbeiders van Renault stonden alleen tegenover alle partijen en imperialistische agenten van P.R.L. tot P.C.T. en C.G.T.

De laatste stakingen hebben een imperialistische betekenis; in hun politiek raam waren de eisen metterdaad verbonden, niet aan de vernietiging van het kapitalistisch regime, maar aan de strijd voor nationale onafhankelijkheid, tegenover het Amerikaanse imperialisme en aan de verdediging van de republiek tegen „den van „rechts“. Bovendien, de ontvreemding van de arbeidersklasse over de onderdrukking was niet gericht tegen de bourgeoisie en haar Staat, maar tegen een fractie van deze, de „Amerikaanse partij“, en in het bijzonder tegen de ex-regeringscollega, de socialistische partij („ex-collega“ blijkbaar bedoeld ten opzichte van de Stalinisten - red. Spart.)

Daarbij voegt zich de reformistische opvatting der arbeiders, b.v. de 25% loonsverhoging, die de hiërarchie der lonen eerbiedigde en de bo-

venste lagen der loontrekkenden bevoordeelde.

Over het geheel bevestigen de stakingen en de betogingen in Frankrijk en in Italië een internationale ontwikkeling, de vorige maanden door ons duidelijk vastgesteld, namelijk het ontstaan van twee imperialistische bloks, bestemd om elkaar in een derde wereldoorlog heftig te lijf te gaan. De wending der stalinisten, overgaande van de anti-stakingswettigheid tijdens de regeringsjaren, naar de actie voor eisen, past logies in de koers, die gaat van de discussies over het plan Marshall en de vorming der Cominform, naar het échec van de Londense conferentie, uitlopende op de oorlog, die voortgaat zich te ontwikkelen in Griekenland.

Het deelnemen van brede lagen van arbeiders aan deze beweging van anti-proletarische oriëntering, methode en gevolgtrekkingen, is duidelijk verklaarbaar uit de onhoudbare levensvoorwaarden, opgelegd door de burgerlijke opbouw, en door de ogenblikkelijke onbekwaamheid van de massa's, om de economische eisen te verbinden aan de revolutionaire strijd, geven haar haar ware betekenis en niet de opzienbare vormen van directe actie, die zij heeft aangenomen.

De arbeidersklasse heeft kennis gemaakt met de knuppels van de socialist Jules Moch, maar voor het grootste deel heeft zij het richtsnoer gevolgd van de agenten van het Russische imperialisme. Zij is nooit zo verwijderd geweest van haar ware doeleinden en van de middelen om ze te bereiken.

Wat te doen? De laatste ondervindingen hebben aan het proletariaat getoond, dat de strijd voor

eisen, in de neergaande fase van het kapitalisme, niet bracht en niet brengen kon enige duurzame verbetering in zijn lot. Deze economische strijd kan niets brengen, maar hij is de instinctieve verdediging van het proletariaat tegen zijn uitbuiters. In die zin ondersteunen wij hem en zijn wij in de staking aan de zijde geweest van onze arbeiders-kameraden.

Maar, omdat wij weten, dat deze strijd tot geen resultaat leidt, verklaren wij, dat de enige oplossing voor de arbeidersklasse gelegen is in de vernietiging van de kapitalistische maatschappij.

Omdat wij weten, dat de staking op zich zelf geen heilig middel is, verklaren wij, dat vóór alles de arbeidersklasse haar vertrouwen moet weigeren aan en vechten tegen degenen, die de imperialistische belangen dienen, welke ook de fraseologie en de vormen van directe actie mogen zijn, die zij gebruiken. Dat hebben wij gezegd, voor zo ver de middelen ons toelieten, gedurende de laatste bewegingen, tegen de „Russische“ C.G.T., de Amerikaanse C.G.T.-F.C. (de nieuwe uit de scheuring van het vakverbond ontsane Confédération General du Travail, Force Ouvrière), de onvruchtbare a-politiek van de C.N.T. (Conf. National du Travail).

Wij verklaren nadrukkelijk, dat er geen staking „zuiver“ voor bestaans-eisen kunnen zijn en dat de arbeidersklasse alleen voorwaarts marcheert naar de mate, waarin zij de burgerlijke en stalinistische ideologieën verwerpt, om zich bewust te worden van de communistische behoeften en doeleinden, en werkt aan de vorming van haar klassepartij.

SPARTACUS IN DUITSLAND

De eerste wereldoorlog was in Augustus 1914 uitgebroken. De vierde van die maand stemden de sociaal-democraten in de Duitse Rijksdag voor de oorlogskredieten. Zoals, voor de rijksregering bij het binnenmarcheren van de troepen in België, het neutraliteitsverdrag met dat land een vodge papier bleek te zijn, zo waren voor de sociaal-democratische leiders in alle landen, de resoluties aangenomen op de congressen van de 2e Internationale te Kopenhagen en Basel „vodge papier” geworden. In plaats van de weigering der geldmiddelen en de bevordering van het verzet tegen de oorlog, vastgelegd in die resoluties, trad de deelname aan de oorlog, tot het toetreden in de oorlogsministeries toe.

De socialistische arbeiders stonden geslagen. De partij en de vakbeweging dreven hen in het nationale kamp. Organisatie-discipline, nationale en staatspolitieke gebondenheid en anderzijds tekort aan eigenkrachten bevestigden omdraaiende de arbeiders tot oorlogsslaven.

Wat de besten uit de jonge socialistische beweging in die dagen geleiden hebben naar de geest, is moeilijk te beschrijven. Slechts de verzuiming ontsnapt ons: Wat zijn we daarbij vergeleken, dor en dood geworden. Reeds in 1915 komen Mehring, Clara Zetkin, Liebknecht en Luxemburg bijeen. Liebknecht breekt met de discipline in de rijksdagfractie en wordt weldra als

frontsoldaat naar het Russische front gestuurd. In April van dat jaar wordt Rosa Luxemburg opgesloten in de vrouwengevangenis bij Berlijn. Toch groeit de oppositie en beiden zien kans hun bijdragen te leveren aan de dan verschijnende illegale geschriften. Zich spiegelende aan Spartacus uit de oudheid, schrijft Liebknecht „Spartacus-brieven”. „De voornaamste vijand staat in het eigen land”, is de dragende gedachte.

In Maart 1916 komt Rosa weer vrij. 1 Mei 1916 is ook Liebknecht als landweerman in Berlijn. De oppositie wil die dag een openbaar signaal van protest tegen de oorlog geven. Met een rode vlag en onder de uitroep „weg met de regering, weg met de oorlog” trekken zij, geschriften verspreidend, door het hart van Berlijn. Het is niet meer dan een uiting. Liebknecht wordt gearresteerd. Het voorval lijkt een brutaal incident. Maar als in Juni Liebknecht geëxecuteerd wordt, staken in Berlijn 55.000 arbeiders in de munitie-industrie, en ook elders komen stakingen los.

De Spartacus-beweging groeit, maar arrestaties zijn aan de orde van de dag.

Dan komt eindelijk in 1918 het massaverzet der arbeiders, de revolutie. Het is niet mogelijk alles samengevat te vermelden. De Duitse sociaal-democratie blijft haar reactionaire rol vervullen. Zij bindt miljoenen arbeiders aan een politiek, die als einddoel de democratische-republiek

stelt. Het denken van talrijke arbeiders gaat niet verder. Slechts een minderheid wil de strijd tegen het kapitalisme consequent doorzetten. Wel ontstaan arbeidersraden, maar hun gedelegeerden kunnen zich niet verheffen boven het ideaal ener burgerlijke democratie. Regering en sociaal-democratische partij verbinden zich met de uiterste reactie bij het neerslaan van de revolutionaire arbeidersbeweging. Zo raakt de Spartacus-bond geïsoleerd; spreekt zij een taal, die wel vele, doch nog lang niet alle arbeiders begrijpen. De Januari-opstand was gevolg van de voortdurende provocaties van regering, autoriteiten en militaire gezagsdragers. Zij wordt neergeslagen.

Aan de vooravond van de vermoord van Karl en Rosa schrijft Karl in het laatste nummer van „Rote Fahne” in zijn bekende artikel:

„Spartacus neergeslagen? Jawel! Stil maar! Spartacus leeft! Wij zijn niet gevlucht. Wij hebben ons niet verscholen. Spartacus komt terug. Wij zijn er en wij blijven er en ons zal de overwinning zijn.”

Arrestatie en moord door officieren der brigade Reinhard was het antwoord. Rusteloze vervolging van alle revolutionaire elementen. De gevolgen bleven niet uit. Tenslotte overwon het fascisme.

Maar nochtans, de klassenstrijd is niet te doven. Steeds weer verheffen de arbeiders zich en alle ervaringslessen zullen hen de juiste weg leren vinden naar de overwinning.

In de tweede wereldoorlog streed Spartacus in Nederland.

Daarover de volgende keer.

nog terecht bij de Unilever of één der banken. Waarmede o.i. toch voldoende bewijs geleverd is, dat de eigenlijke machthebbers over het staatsapparaat het grote trust- en bankkapitaal zijn.

Ons persfonds

Spartacus op de Vesuvius

Na onderling overleg tussen de groepen Amsterdam en Den Haag is per 1 Maart het werk voor Spartacus op de Vesuvius door Den Haag overgenomen.

Den Haag wilde mede helpen aan het vele werk, dat tot nog toe grotendeels door Amsterdam werd gedaan. Bij de besprekingen bleek, dat de zorg voor het reserve-fonds het best over te dragen was.

Wij zien hier nog een voordeel in. Den Haag kan nu aan dit fonds meer aandacht besteden, dan in Amsterdam kon gebeuren. Wij rekenen op de noodzakelijke hulp in andere plaatsen. Laat uit iedere groep zich één kameraad voor dit werk in verbinding stellen met: J. Rijpkema, Stortenbekerstraat 7 Den Haag. We moeten allen gezamenlijk de inkomsten van ons reserve-fonds vergroten.

Den Haag wil bij de aanvang van zijn werk nog even onderstrepen, dat het doel van het fonds is:

De uitgave van de krant veilig stellen. Dus opgelet! Alle steunbedragen, voor zover ze niet eerst plaatselijk worden geïnd, aan het adres van J. Rijpkema.

Werkgroep Den Haag, p.a. J. RIJPKEMA, Stortenbekerstraat 7.

Werft nieuwe abonne's voor „Spartacus”

13 MAART 1948

PRIJS 12 CENT

8e Jaargang No 11

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

De Commune van Parijs

Aan het einde van de Frans-Duitse oorlog van 1870 tot 1871, die verband hield met de industrialisatie van Europa, in het bijzonder in Duitsland, staat de Commune van Parijs als de vrijwel eerste poging van het proletariaat om als klasse de heerschappij uit te oefenen. Reeds om die reden is het van betekenis voor de arbeidersklasse de Commune, die zich de 18e Maart 1871 vestigde, te gedenken.

Duitsland won de oorlog waarvan Napoleon de Derde had gehoopt, dat zij de binnenlandse revolutie zou keren. Het kapitalistisch machtscentrum in Europa werd daarmee van Frankrijk verschoven naar Duitsland, dat onder Bismarck tot staatkundige eenheid kwam. Napoleon de Derde, die sedert 1851 in Frankrijk het tweede Franse keizerrijk had gevestigd en met behulp van een despotische corrupte bourgeois regering, de macht uitoefende, zag zeer snel zijn legers bij Metz en Sedan ingesloten worden en capituleren. Dat betekende zijn val. De Duitse troepen stonden voor Parijs. De liberale oppositie vormde een z.g. „regering van de nationale verdediging”, maar zag in werkelijkheid van elke gewapende verdediging af. Onder druk van de roerige Parijse bevolking moest zij er tenslotte toe overgaan, de Parijse arbeiders als „nationale garde” te bewapenen. Toen forceerde zij een paar hopeloze uitvallen uit de intussen door de Duitse troepen omsingelde stad, met de bedoeling door hun mislukking de capitulatiegeest te versterken. De kleine burgerij en de arbeiders werden gedreven door een nationale en tegelijkertijd een revolutionaire geest, zoals in deze periode en omstandigheden volkomen verklaarbaar was. Zij eisten, naast de verdediging van de natie, onteigening, en behoorlijke verdeling van de levensmiddelen. Desondanks werd op 27 Januari 1871 door die regering de capitulatie van Parijs getekend. Te Bordeaux kwam de nationale vergadering bijeen, grotendeels bestaande uit koningsgezinde landjonkers, die tot elke prijs vrede wilden met Bismarck,

waardoor de opstand bedwongen zou worden. Thiers gaf aan de Gouverneur van Parijs bevel, er voor te zorgen om met behulp van politie en infanterie, de Nationale Garde van de kanonnen te beroven, die door deze naar Montmartre waren gesleept. Daarmee zou het opstandige Parijs onmachtig zijn gemaakt. De poging mislukte op 18 Maart, door het verzet van de arbeiders en de troepen kozen, in hun verbittering over de behandeling door hun officieren, partij voor de volksbeweging. De regimenten verbroederden zich met de arbeiders en de kanonnen werden in triomf de hoogte van Montmartre weer opgesleept. De regering trok zich de volgende dag uit Parijs terug en de arbeiders kwamen zo onverwacht tot de ontdekking, dat zij van

de uitbuiting en onderdrukking van de heersende klassen waren verlost. De macht kwam in handen van de Parijse Commune. Aanvankelijk was dit gemeentelijk bestuur samengesteld uit gewone regeringsgetrouwe burgers. Maar na 18 Maart zonden de Parijse secties weldra steviger revolutionairen als afgevaardigden in de Commune. Bij het wegvallen van regering, politie, troepen en ambtenaren, en het vluchten van de bourgeoisie, kon het niet anders, of het nationale element werd in snel tempo verdrongen door het revolutionaire proletarische element. De arbeidersklasse kon echter de macht niet uitoefenen, zonder de kapitalistische kluisters te verbreken. Zij moest de onteigening der bedrijven ter hand nemen en zo kwam het beroemde decreet tot stand, dat alle bedrijven, die door hun bezitters waren verlaten, in handen kwamen van arbeiders-coöperaties, die de productie ter hand zouden nemen. Toch is het volkomen verklaarbaar dat de Commune niet kon beantwoorden aan de eisen, die, naar het ons nu voorkomt, aan een communistische maatschappelijke organisatie dienen te worden gesteld. Allereerst was haar bestaan van te korte duur, maar ook overigens was de taak voor de Parijse commune te groot, gemeten aan het historische tijdvak van het kapitalisme waarin zij zich voordoet en vooral ook in verband met de geringe omvang en de evenzeer geringe klassebewustheid van het proletariaat in Parijs en in de gehele wereld.

Haar ondergang was daardoor onvermijdelijk. En toch..... was dit historische beeld: de hoofdstad van Europa, meer dan twee maanden toebehorende aan de onterfden; de rode vlag op de trotse regeringsgebouwen; het feit dat de commune alle macht, de wetgevende, de uitvoerende en de rechtsprekende macht aan zich had getrokken, een signaal voor de toenmaals nog jonge arbeidersbeweging van komende nieuwe en bewuste klassenstrijd. Maar meer, de tijd werkt niet in uren en dagen, maar in jaren en decennia's (tientallen van jaren). En in de lange strijd, die de arbeidersklasse voor haar bevrijding te voeren heeft, heeft de Parijse-commune naast moed, en vertrouwen in het kunnen van de eigen klasse, ervaringen opgeleverd,

DE STAKING VAN DE BOUWARBEIDERS

Het conflict in de bouwvakken duurt nog steeds voort. Begonnen op het terrein van het Amstelstation, bij de daar in aanbouw zijnde woningen, heeft het zich uitgebreid tot andere arbeidsobjecten in Amsterdam, terwijl ook de arbeiders op Schiphol het werk hebben neergelegd.

De aanleiding tot de strijd was een loonconflict. Het uurloon dezer arbeiders, het z.g. basiscontract loon, bedraagt f 0.90 per uur. In stukloon werd mag dat bedrag verhoogd worden, doch met niet meer dan 10%. Verder is het de patroons toegestaan een prestatietoelag uit te keren, van 25%. Maar dit laatste behoeft de goedkeuring van het College van Rijksbemiddelaars.

Tot aan het tijdstip, waarop het conflict uitbrak, werd met al deze bepalingen, van patroonszijde, nog al eens de hand gelicht. Gevolg was, dat in het bouwbedrijf, vrij algemeen, z.g. zwarte lonen uitbetaald werden. Het schijnt, dat de werkgevers van hoger hand een ernstige aanmaning gekregen hebben, die tactiek te laten varen. Vrij plotseling toch werd van die zijde aangekondigd, dat men zich voortaan aan de voorschriften zou houden. Wat door de arbeiders beantwoord werd met het stilleggen van de onderscheiden bouwobjecten.

Zoals dat de laatste tijd geregeld is voorgekomen, staan de Unie-bonden in deze strijd ook weer aan de zijde van het College van Rijksbemiddelaars, dus in feite aan de kant van de regering en zodoende tegenover de stakers. Zij werken in het belang van de wederopbouw, dat wil dus zeggen in het belang van die van het kapitaal. En de E.V.C. mengt zich eerst dan in de strijd, als er voor haar op de een of andere manier voordeel bij te behalen is, of als ze vreest, de greep op de arbeiders te zullen verliezen.

En de arbeiders zelf? Het overgrote deel van hen is er nog steeds niet van doordrongen, dat ze zelf de koe bij de horens moeten vatten. Dat een staking alleen dan succes kan hebben, wanneer ze die onder zelf gekozen leiding voeren. En dat daarbij nog een factor komt, die niet te verwaarlozen is, n.l. dat de staking niet geïsoleerd moet blijven.

Bouwvakarbeiders, textielarbeiders, werkers in de mijnen, havenarbeiders, hun werk ligt op verschillend terrein, maar hun belangen zijn alle dezelfde. Wat de een vandaag treft, kan de ander morgen overkomen. Want ze hebben feitelijk allen dezelfde macht tegenover zich: de overheid. Die regelt lonen en werktijden en grijpt door haar geleide economie meer en meer in het leven van de arbeiders in. Zou het de arbeiders in de bouwvakken gelukken, werkers uit andere bedrijven in hun strijd te betrekken, de kans op succes voor

hen zou aanmerkelijk vergroot worden. Maar gezien het feit, dat de E.V.C. in dit conflict de leiding heeft, geloven we niet, dat die vakvereniging op uitbreiding van de staking zal aansturen.

We schreven het reeds in ons vorig nummer: „We zullen het anders en beter moeten doen. Zoals we het nu doen en gedaan hebben bereiken we als enig resultaat, dat we stuk voor stuk bedrijfstaking na bedrijfstaking afgeslacht worden..... Tegen het aanvalsplan der Reactie zullen we het aangekomen strijdfonds van de arbeidersklasse moeten plaatsen.”

Voor hen die nog twifelen

Er zijn er steeds, die de juistheid van onze beweringen betwijfelen, of liever de juistheid er van niet vermogen te zien, dat het grote bankkapitaal en de staat ten nauwste met elkander verstrengd zijn. Zo nauw zelfs, dat we die beiden gerust als één mogen beschouwen. Voor degenen, die dus nog steeds twifelen onderstaand leerzame voorbeeld.

We troffen in de pers van 19 Febr. j.l. een aankondiging aan omtrent uit te keren dividend van de Rotterdamse Bank. Op de op 18 dezer gehouden aandeelhoudersvergadering werd besloten het dividend voor het komende jaar te bepalen op „slechts” 7 pct. Tevens vond op die vergadering verkiezing van nieuwe commissarissen plaats en werden o.a. benoemd de onlangs afgetreden katholieke minister van Econ. Zaken, dr. Huysmans, en de Amsterdamse wethouder, mr. Schokking.

Men ziet het, wanneer deze heren hun staatsbetrekking op de een of andere wijze kwijt raken behoeven ze geen angst te hebben om bij de overbruggingssteun terecht te komen. Dan kunnen ze altijd